

Turvaa ja tukea kellon ympäri!

p. 03 875 090

Vauvaperhetyö
Perheväkivalta- ja turvallisuustyö
Ero lapsiperheessä -työ

LAHDEN
ENSI- JA TURVAKOTI RY

www.lahdenensijaturvakoti.fi

**Väkivaltatyön avopalvelu
- Turvallisuustyö**

Osoitteesta www.nettiturvakoti.fi löytyy monipuolinen tietopankki ja virtuaalinen turvakoti, josta saavat tietoa sekä työntekijät että asiakkaat.

MINITURVALLISUUSSEULA

Työkirja, jonka avulla työntekijät voivat tutkia lähisuhteen turvallisuutta ja turvattomuutta mini-intervention tapaan

**Väkivaltatyön avopalvelu
- Turvallisuustyö**

LAHDEN
ENSI- JA TURVAKOTI RY

MINITURVALLISUUSSEULAN TAUSTA-AJATUKSIA JA PERIAATTEITA

Tässä esitteessä on mini-intervention tapaan kysymyksiä turvallisuudesta ja turvattomuudesta lähisuhteissa. Kysymyksillä pyritään avaamaan ihmisten käsityksiä turvallisuudesta. Se on tarkoitettu kaikille asiakkaille, jotta he voisivat pohtia turvallisuutta tuottavia tekijöitä omassa arjessaan. ”Mini-interventio” voi toimia puheeksiottamisen välineenä, jos työntekijä arvelee, että perheessä on ilmennyt väkivaltaa.

Turvallisuudesta kyseleminen herättää myös turvattomuuden kokemukset. Turvallisuudesta puhumisen kautta ihmisille on helpompi lähteä puhumaan kokemastaan turvattomuudesta, myös väkivaltakokemuksista.

Vaikkei hän olisikaan kokenut arjessaan väkivaltaa, on tärkeää tuoda näkyville kokemukset turvallisuudesta ja turvattomuudesta. Se auttaa työntekijää paremmin ja kokonaisvaltaisemmin vastaamaan asiakkaansa tarpeisiin.

Jos vastaavasti ilmenee väkivaltakokemuksia, on helpompi lähteä turvallisuuspuheen jälkeen tekemään täsmentäviä kysymyksiä väkivallan luonteesta.

Kysymällä ihmisten käsityksiä ja kokemuksia turvallisista tilanteista tuo se välittömästi keskusteluun tavoitteet, mihin asiakas haluaisi pyrkiä turvallisuutensa lisäämiseksi ja vahvistaa jo olemassaolevia turvallisuutta tuovia tekijöitä.

Perheväkivallan luonteeseen kuuluu ”kapseloituminen”. Se eristyy ilmiönä ja voi jäädä näkymättömälle alueelle. Samalla kun se eristyy yksittäisen perheen sisäiseksi ongelmaksi ja salaisuudeksi, voi se eristäytyä myös palvelua tarjoavien verkostossa omaksi saarekkeekseen. Siitä tulee asia, jota ei ”meillä hoideta”, vaan sitä hoitavat siitä vastaavat tahot. Aiakas voi jäädä ilman tarvitsemaansa apua.

Jokainen perheväkivaltaa työssään kohtaava voi tehdä jotain. Hänellä on jo siihen tarvittavat taidot: kuuntelemisen kyky ja tarvittaessa tiedon etsimisen taito siitä, mistä perhe voi saada täsmäapua tilanteessaan. Jo yksikin kysymys on teko oikeaan suuntaan ja rikkoo ”kapseloitumista”, avaa näköalaa ulos väkivallasta turvallisuuteen. Me olemme kaikki perhe-elämän turvallisuuden asiantuntijoita ja meillä on tietoa, mikä tuottaa turvallisuutta.

TURVALLISUUSTYÖ ON YHDESSÄ TEKEMISTÄ - MEITÄ KAIKKIA TARVITAAN !

TYÖNTEKIJÄN ASKELEITA EDETÄ KESKUSTELUSSA:

KUN LÄHDET KESKUSTELEMAAN TURVALLISUUDESTA:

Edellä esitetyt kysymykset turvallisuudesta ja turvattomuudesta on hyvä tehdä siinä järjestyksessä, että ensin aloitetaan kysymään turvallisuudesta.

Kysymyksiä ei ole tarkoitettu tehdä ”kuulustelun” tapaan, vaan niitä on hyvä mukauttaa omaan puheeseensa sopivaksi. Kaikkia kysymyksiä ei ole tarkoitettu esitettäväksi yhdellä kertaa. Niitä voi soveltaa keskustelussa heränneiden ajatuskulkujen mukaan. Hyvä olisi kysyä tässä järjestyksessä: 1) joku kysymys siitä, miten ymmärtää lähisuhteen turvallisuudella 2) kysymys jostain kokemuksesta lapsuudesta, jossa elävytyy turvallisuuden kokemus ja –tunne 3) kysymys nykyhetkestä: mitkä asiat nykyhetkessä tuottavat turvallisuuden tunnetta, mitkä kokee tärkeäksi itselle?

Hyvä myös muistaa kysyä tarkennuksia ja paneutua yksityiskohtiin (se elävöittää niin muistot kuin kehollisen tunteen).

Käytettävissä oleva aika luonnollisesti määrittää sitä, kuinka laxeasti tai suppeasti voi kysyä. Yhdenkin kysymyksen esittäminen ja siihen tarkennuksia hakien, elävöittää asiakkaan mielessä turvallisuuden maiseman. Keskustelua voi jatkaa seuraavalla kerralla, jos se on mahdollista ja tarpeellista.

Turvallisuus-kysymysten jälkeen voi kysyä kysymyksiä, joita omassa organisaatiossa kuuluu säännöllisiin työtehtäviin (esim. Neuvoloissa THL:n väkivalta seula).

Kun ilmenee jotain fyysiseen väkivaltaan viittaavaa tai erilaisia pelkoja, uhkia, epävarmuutta perheen tilanteesta, eikä työntekijä ole varma, miten edetä:
VOIT SOITTAA JA ANTAA MYÖS ASIAKKAALLESII TURVAKODIN PÄIVYSTYSNUMERON

1) Turvallisuudesta keskustelu on asenne ja ajattelutapa

- jossa korostetaan ihmisen omaa asiantuntijuutta omaan elämäänsä.
- Olemalla uteliaita sille, miten ihminen on hyödyntänyt tätä asiantuntijuutta, saadaan pystyvyyden tunnetta ja toimintakykyä ihmisille. Tausta-ajatuksena on ihmisen näkeminen yhteisöllisenä ja suhdekeskeisenä toimijana, jonka tavoilla olla läheisten kanssa turvallisuutta tuottavalla tavalla tekemisissä on iso merkitys.

2) Vuorovaikutuksellinen työote

- jolla voidaan luoda hyvää vuorovaikutusta ja ottaa yhteistyössä käyttöön arvostusta ja kunnioitusta herättäviä elementtejä. Puolustautumisen sijaan katseen suunta on siinä, mitä on hyvä tavoitella. Tällainen asenne synnyttää yhteistyöhön halukkuutta.
- Edetään tutusta tuntemattomaan –periaatteella, jolloin on helpompi ottaa puheeksi turvattomuutta herättäviä asioita.
- Utelias, tutkiva asenne on kriittisyyden vastakohta, joka on vuorovaikutuksellinen tapa tutkia asioita. Havainnot ja tulkinat luodaan yhteisesti vuorovaikutuksessa.
- Kartoitetaan ongelmien ja haittojen vastapainoksi toimivia turvallisuutta lisääviä ajatuksia ja toimintoja.
- Luo fokuksen työskentelylle ja vaihtoehtoja, jonka pohjalta voidaan asettaa konkreettisia tavoitteita. Elävöittämällä ihmisten pyrkimyksiä ja unelmia luodaan motivaatiota toivotulle muutokselle. Samalla vahvistetaan uskoa siihen, että asioille, kuten turvattomuudelle, voi tehdä jotain= TOIVON NÄKÖKULMA

TURVALLISUUTTA AVAAVIA KYSYMYKSIÄ

- Mitä asioita sinulle tulee mieleen lähisuhteen (perhe, parisuhde) turvallisuudesta?
- Mitä asiat liittyvät mielestäsi lähisuhteen turvallisuuteen?
- Mikä/Mitkä asiat toivat sinulle omassa lapsuudessasi/nuoruudessasi turvallisuutta?
- Mikä tuo sinulle nykyään turvallisuutta lähisuhteissa, kun ajattelet:
a) puolisoasi/kumppaniasi b) lapsiasi c) lähipiiriäsi (suku, ystävät jne.)
- Mitkä tapahtumat/hetket ovat tuoneet ja tuovat sinulle erityisesti turvallisuutta lähisuhteissasi?
- Minkä ajattelet tuovan puolisollesi/kumppanillesi, lapsillesi, lähipiirillesi (suku, ystävät) turvallisuutta?
- Kuka ihminen on sinulle (tai on ollut) tärkeä turvallisuuden tuojana?
- Miten ylläpidät, vaalit ja huolehdit omasta ja läheistesi turvallisuudesta?

TURVATTOMUUTTA AVAAVIA KYSYMYKSIÄ

- Millaisia turvattomuuden kokemuksia sinulla on ollut?
- Mihin hetkiin/tapahtumiin ne ovat liittyneet?
- Mitä nämä kokemukset ovat opettaneet sinulle? (mistä sinulle tärkeästä ne kertovat sinulle?)
- Millaisia kykyjä/taitoja sinulla on, jotka ovat auttaneet sinua saamaan takaisin turvallisuuden tunteesi?
- Mikä merkitys on ollut puolisollesi, lapsillesi, joillakin ystävilläsi tai sukulaisella turvallisuuden tunteesi palauttamisessa?
- Kenen puoleen ensimmäisenä kääntyisit, jos koet olosi turvattomaksi lähisuhteissasi?
- Mikä sinulle elämässäsi on tärkeää (äskän puhutun pohjalta)?
- Mitä ajatuksia tämä keskustelu herätti sinussa?